

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	15
WSTĘP	17

Część pierwsza TEORIA INTEGRACJI, STRUKTURA I CHARAKTER UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ ZASADY JEJ DZIAŁANIA

Rozdział I. PROBLEM MODELU PRAWNEGO PROCESU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ I ZARZĄDZANIA W RAMACH UNII EUROPEJSKIEJ <i>(Jan Barcz)</i>	21
1. Debata nad przyszłym ustrojem Unii	21
2. Punkt odniesienia: pojęcie organizacji międzynarodowej	24
2.1. Pojęcie organizacji międzynarodowej	24
2.2. Charakter prawny Unii Europejskiej	25
3. Polityczne manowce: próby klasyfikacji Unii Europejskiej w kategoriach państwa	27
3.1. Uwarunkowania polityczne i prawne	27
3.2. Pojęcia konfederacji i państwa federalnego jako punkty odniesień do klasyfikacji Unii Europejskiej	29
3.2.1. Konfederacja, związek państw, związek państwowy	29
3.2.2. Państwo federalne (państwo związkowe)	30
3.2.3. Próby kwalifikacji Unii Europejskiej w kategoriach konfederacji	30
3.2.4. Próby kwalifikacji Unii Europejskiej w kategoriach państwa federalnego	32
4. Znaczenie idei federalizmu dla procesu integracji europejskiej	35
5. Docelowy model prawny procesu integracji europejskiej: organizacja międzynarodowa	38
6. Unia Europejska a państwa członkowskie: zarządzanie wspólnymi sprawami	41
6.1. Szczególna współzależność	41
6.2. Modele współzależności	41
6.3. Koncepcja kompleksowej współzależności integracyjnej	45
7. Wymóg sprawnego państwa (budowanie państwa) w procesie integracji europejskiej	49
Literatura uzupełniająca	51
Pytania	52

Rozdział II. ROZWÓJ STRUKTURALNY PROCESU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

<i>(Jan Barcz)</i>	53
1. Od Wspólnot do Unii Europejskiej.....	53
2. Ustanowienie Unii Europejskiej.....	55
3. Struktura Unii Europejskiej.....	56
3.1. Zasadnicze elementy.....	56
3.2. Trzy filary Unii Europejskiej.....	56
3.2.1.1.....	56
3.2.2. Filary II i III.....	59
3.3. Postanowienia wspólne dla trzech filarów Unii Europejskiej.....	60
3.3.1. Postanowienia związane z ustanowieniem Unii Europejskiej.....	60
3.3.2. Pozostałe postanowienia wspólne.....	63
4. Terytorialny zakres obowiązywania Unii Europejskiej.....	65
4.1. Rozszerzanie składu państw członkowskich.....	65
4.2. Wystąpienie państwa członkowskiego z Unii Europejskiej.....	66
4.3. Wykluczenie państwa członkowskiego z Unii Europejskiej.....	67
4.4. Terytorialny zakres obowiązywania traktatów stanowiących Unię Europejską.....	68
5. Czy Unię Europejską można rozwiązać?.....	69
6. Zmiana traktatów stanowiących Unię Europejską.....	70
7. Symbole Unii Europejskiej.....	70
8. Status języków państw członkowskich Unii Europejskiej.....	70
9. Stan prac nad reformą ustrojową Unii Europejskiej.....	71
Literatura uzupełniająca.....	74
Pytania.....	74

Rozdział III. ZASADY DZIAŁANIA UNII EUROPEJSKIEJ *(Anna Wyrozumskd)*..... 76

1. Zasada kompetencji powierzonych.....	76
1.1. Uwagi ogólne.....	76
1.2. Wybór właściwej podstawy prawnej.....	78
2. Zasada podziału kompetencji.....	79
3. Zasada subsydiarności.....	83
4. Zasada proporcjonalności.....	85
5. Zasada lojalnej współpracy.....	87
6. Zasada efektywności.....	90
7. Zasada jednolitych ram instytucjonalnych.....	90
8. Zasada równowagi instytucjonalnej.....	91
9. Zasada zachowania tożsamości narodowej państw członkowskich.....	92
10. Zasada poszanowania wolności, demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności oraz państwa prawnego.....	93
10.1. Zasada rządów prawa.....	93
10.1.1. Zasada pewności prawa.....	93
10.1.2. Zasada nieretroakcji.....	94
10.1.3. Zasada ochrony uprawnionego oczekiwania (ochrony zaufania).....	95
10.2. Zasada niedyskryminacji.....	97
10.3. Zasada poszanowania praw podstawowych.....	99
10.3.1. Rozwój poszanowania praw podstawowych.....	99
10.3.2. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej.....	103
10.3.3. Przystąpienie Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.....	106
10.3.4. Odpowiedzialność państw członkowskich za naruszenie praw podstawowych przez akty Unii Europejskiej.....	107
Literatura uzupełniająca.....	108
Pytania.....	108

Część druga

INSTYTUCJE I ORGANY

Rozdział IV. RADA EUROPEJSKA, PARLAMENT EUROPEJSKI, RADA, KOMISJA

I TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY (*Maciej Górka*) 113

1. Uwagi ogólne	113
2. Rada Europejska	114
2.1. Skład	114
2.2. Organizacja pracy	115
2.3. Funkcje	116
2.4. Postanowienia Traktatu z Lizbony	117
3. Parlament Europejski	118
3.1. Skład i status członków	119
3.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy	121
3.2.1. Prezydium	121
3.2.2. Konferencja Przewodniczących	122
3.2.3. Konferencja Przewodniczących Komisji	122
3.2.4. Grupy polityczne	122
3.2.5. Komisje parlamentarne	124
3.2.6. Sekretariat Generalny	126
3.2.7. Organizacja pracy	126
3.3. Funkcje	126
3.3.1. Funkcje prawodawcze	126
3.3.2. Funkcje budżetowe	128
3.3.3. Funkcje kontrolne	128
3.3.3.1. Prawo petycji	128
3.3.3.2. Komisje śledcze	129
3.3.3.3. Pytania pisemne i ustne	129
3.3.3.4. Obowiązki składania sprawozdań Parlamentowi	129
3.3.3.5. Możliwość zgłoszenia wotum nieufności wobec Komisji Europejskiej	130
3.3.3.6. Prawo skargi do sądu wspólnotowego	130
3.3.4. Funkcje kreacyjne	130
3.3.5. Funkcje międzynarodowe	131
4. Rzecznik Praw Obywatelskich	131
5. Rada Unii Europejskiej	132
5.1. Skład i status członków	132
5.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy	134
5.3. Funkcje	137
5.3.1. Funkcje prawodawcze	137
5.3.2. Funkcje kreacyjne	137
5.3.3. Funkcje kontrolne	139
5.3.4. Funkcje międzynarodowe	139
5.4. Postanowienia Traktatu z Lizbony	139
6. Komisja	141
6.1. Skład i status członków	141
6.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy	143
6.3. Funkcje	145
6.3.1. Funkcje kontrolne	145
6.3.2. Funkcje decyzyjne	146
6.3.3. Funkcje wykonawcze	146
6.3.4. Funkcje międzynarodowe	147
6.4. Postanowienia Traktatu z Lizbony	147

7. Trybunał Obrachunkowy.	148
7.1. Skład i status członków.	148
7.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy.	149
7.3. Funkcje	150
Literatura uzupełniająca.	151
Pytania.	152

Rozdział V. SĄDY WSPÓLNOTOWE (Maciej Górka). 153

1. Trybunał Sprawiedliwości.	153
1.1. Skład i status członków.	153
1.2. Struktura wewnętrzna	155
1.3. Właściwość.	156
2. Sąd Pierwszej Instancji	158
2.1. Skład i status członków.	158
2.2. Struktura wewnętrzna	158
2.3. Właściwość.	159
3. Izby sądowe.	160
3.1. Uwagi ogólne.	160
3.2. Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej.	161
4. Postępowanie.	162
4.1. Wszczęcie postępowania i procedura pisemna	163
4.2. Reprezentacja.	163
4.3. Środki przygotowawcze i sprawozdanie na rozprawę.	164
4.4. Rozprawa jawna i opinia rzecznika generalnego.	164
4.5. Wyroki.	164
4.6. Koszty postępowania.	165
4.7. System językowy.	165
5. Postanowienia Traktatu z Lizbony.	165
Literatura uzupełniająca.	166
Pytania.	167

Rozdział VI. INSTYTUCJE I ORGANY UNII GOSPODARCZEJ I WALUTOWEJ ORAZ EUROPEJSKI BANK INWESTYCYJNY (Maciej Górka). 168

1. Europejski Bank Centralny.	168
1.1. Struktura wewnętrzna.	169
1.1.1. Rada Prezesów.	169
1.1.2. Zarząd	170
1.1.3. Rada Ogólna.	171
1.2. Funkcje.	171
2. Komitet Ekonomiczno-Finansowy.	172
2.1. Skład.	172
2.2. Funkcje.	173
2.3. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy.	173
3. Europejski Bank Inwestycyjny.	175
3.1. Struktura wewnętrzna.	175
3.1.1. Rada Gubernatorów.	175
3.1.2. Rada Dyrektorów.	176
3.1.3. Komitet Zarządzający.	177
3.2. Funkcje.	177
Literatura uzupełniająca.	178
Pytania.	179

Rozdział VII. ORGANY DORADCZE I AGENCJE UNII EUROPEJSKIEJ

<i>(Maciej Górka)</i>	180
1. Komitet Ekonomiczno-Społeczny.	180
1.1. Skład i status członków.	180
1.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy.	182
1.3. Funkcje.	185
1.4. Postanowienia Traktatu z Lizbony.	185
2. Komitet Regionów.	186
2.1. Skład i status członków.	186
2.2. Struktura wewnętrzna i organizacja pracy.	187
2.3. Funkcje.	189
2.4. Postanowienia Traktatu z Lizbony.	190
3. Agencje Unii Europejskiej.	190
3.1. Uwagi ogólne.	190
3.2. Funkcje agencji.	191
3.3. Struktura i sposób działania.	193
Literatura uzupełniająca.	194
Pytania.	195

**Rozdział VIII. SYSTEM INSTYTUCJONALNY W II FILARZE UNII EUROPEJSKIEJ
I W PRZESTRZENI WOLNOŚCI BEZPIECZEŃSTWA**

<i>I SPRAWIEDLIWOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ (Jan Barcz)</i>	196
1. System instytucjonalny we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa.	196
1.1. Uwagi wstępne.	196
1.2. Rozwój Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.	197
1.3. Instytucje Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.	198
1.4. Reforma instytucjonalna we Wspólnej Polityce Zagranicznej i Bezpieczeństwa na mocy Traktatu z Lizbony.	204
2. System instytucjonalny w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości.	205
2.1. Uwagi wstępne.	205
2.2. System instytucjonalny Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości w ramach Tytułu IV TWE: wizaż, azyl, imigracja i inne polityki związane ze swobodnym przepływem osób.	206
2.2.1. Instytucje wspólnotowe w ramach Tytułu IV TWE.	206
2.2.2. Struktury <i>sui generis</i>	207
2.3. System instytucjonalny w ramach Współpracy Policyjnej i Sądowej w Sprawach Karnych (III filar Unii Europejskiej).	210
2.4. Reformy instytucjonalne w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości wprowadzone na mocy Traktatu z Lizbony.	214
Literatura uzupełniająca.	216
Pytania.	216

Część trzecia
PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ

Rozdział IX. POJĘCIE PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ I ZASADY JEGO DZIAŁANIA

<i>(Anna Wyrozumska)</i>	219
1. Prawo pierwotne i prawo stanowione w Unii Europejskiej.	219
2. Zasady działania prawa w I filarze Unii Europejskiej.	221

2.1. Zasada bezpośredniego stosowania/skutku bezpośredniego	221
2.1.1. Autonomia prawa wspólnotowego	221
2.1.2. Kryteria bezpośredniego stosowania	224
2.1.3. Skutek bezpośredni wertykalny i horyzontalny	226
2.1.4. Zasada pierwszeństwa/prymatu prawa wspólnotowego	227
2.1.5. Zasada prymatu w Traktacie z Lizbony	229
2.1.6. Bezpośredni skutek rozporządzeń	230
2.1.7. Bezpośredni skutek decyzji	231
2.1.8. Bezpośredni skutek dyrektyw	232
2.1.8.1. Skutek wertykalny	232
2.1.8.2. Brak skutku horyzontalnego dyrektyw	235
2.1.8.3. Pojęcie państwa	236
2.1.9. Bezpośredni skutek umów zawartych przez Wspólnoty Europejskie	237
2.2. Zasada pośredniego stosowania/skutku pośredniego — wymóg zgodnej wykładni prawa krajowego	239
2.3. Incydentalny horyzontalny skutek dyrektyw	242
2.4. Skutek obiektywny dyrektyw	244
2.5. Odpowiedzialność odszkodowawcza państwa członkowskiego za naruszenie prawa Wspólnot Europejskich	246
2.5.1. Odpowiedzialność za brak transpozycji dyrektywy	246
2.5.2. Odpowiedzialność za akty prawodawcze	247
2.5.3. Odpowiedzialność za akty administracyjne i inne naruszenia	249
2.5.4. Odpowiedzialność za orzeczenia sądowe	250
2.6. Dochodzenie roszczeń opartych na prawie wspólnotowym przed sądami krajowymi	251
2.7. Sprawy wnoszone do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości — krótki przegląd	256
2.7.1. Podstawowe skargi wnoszone do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości	256
2.7.1.1. Skarga na niewywiązywanie się państwa członkowskiego z zobowiązań wspólnotowych (art. 226 i 227 TWE)	256
2.7.1.2. Skarga o stwierdzenie nieważności aktu wspólnotowego (art. 230 TWE)	256
2.7.1.3. Skarga na bezczynność instytucji wspólnotowej (art. 232 TWE)	257
2.7.1.4. Skarga odszkodowawcza (art. 235 i 288 TWE)	257
2.7.2. Postępowanie niesporne	257
2.7.2.1. Postępowanie w związku z pytaniami prejudycjalnymi (art. 234 TWE)	257
2.7.2.2. Badanie zgodności umowy międzynarodowej z TWE (art. 300 TWE)	258
3. Zasady działania prawa w filarach II i III	258
Literatura uzupełniająca	262
Pytania	262

Rozdział X. ŹRÓDŁA PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ (Anna Wyrozumska)

1. Źródła prawa w I filarze	263
1.1. Prawo pierwotne wspólnotowe	263
1.1.1. Traktaty	264
1.1.2. Akty konstytucyjne Rady	266
1.1.3. Ogólne zasady prawa wspólnotowego	266
1.2. Wtórne prawo wspólnotowe	267
1.2.1. Umowy międzynarodowe	269
1.2.2. Rozporządzenie — instrument ujednolicania prawa wspólnotowego	273
1.2.3. Dyrektywa — instrument harmonizacji prawa	275
1.2.4. Decyzja	279
1.2.5. Zalecenia i opinie	279
1.2.6. Instrumenty nieformalne (nienazwane)	280

1.3. Instrumenty powiązane z prawem wspólnotowym.	281
1.3.1. Umowy międzynarodowe zawierane między państwami członkowskimi w związku z art. 293 TWE.	281
1.3.2. Akty przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie.	282
2. Instrumenty II filaru Unii Europejskiej.	283
3. Źródła prawa w III filarze Unii Europejskiej.	287
4. Źródła prawa Unii Europejskiej w Traktacie z Lizbony.	291
Literatura uzupełniająca.	292
Pytania.	292

Rozdział XI. PROCEDURY STANOWIENIA PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ (*Jan Barcz*) 293

1. Uwagi ogólne.	293
2. Traktaty stanowiące Unię.	293
2.1. Procedura zawierania Traktatów stanowiących Unię.	294
2.2. Procedura przyjęcia traktatów rewizyjnych.	295
2.3. Modyfikacja Traktatów stanowiących Unię.	297
2.4. Procedura zawierania traktatów akcesyjnych.	298
3. Stanowienie wspólnotowego prawa pochodnego.	299
3.1. Procedura konsultacji.	299
3.2. Procedura współpracy.	300
3.3. Procedura współdecydowania.	301
3.4. Procedura zgody.	303
3.5. Procedura samodzielnej (autonomicznej) decyzji Rady.	304
4. Komitologia.	306
5. Stanowienie prawa w filarach II i III.	309
5.1. Stanowienie prawa w II filarze.	309
5.2. Stanowienie prawa w III filarze.	311
6. Zawieranie umów międzynarodowych przez Unię Europejską z państwami trzecimi.	312
6.1. Zawieranie umów międzynarodowych przez Wspólnotę Europejską.	312
6.2. Zawieranie umów międzynarodowych przez Unię Europejską w filarach II i III.	313
7. Formuła podejmowania w Radzie Unii Europejskiej decyzji większością kwalifikowaną.	314
8. Procedury ustanowione na mocy Traktatu z Lizbony.	317
Literatura uzupełniająca.	318
Pytania.	318

Rozdział XII. ZAPEWNIANIE EFEKTYWNOŚCI PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ W POLSCE (*Anna Wyrozumńska*) 320

1. Bezpośrednie stosowanie prawa pierwotnego Unii Europejskiej.	320
1.1. Podstawy prawne.	320
1.2. Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z 19 grudnia 2006 r. w sprawie podatku akcyzowego na samochody używane.	323
2. Bezpośrednie stosowanie i prymat prawa pochodnego Unii Europejskiej.	326
2.1. Prymat prawa Unii Europejskiej w stosunku do Konstytucji RP.	327
2.1.1. Akceptacja prymatu w stosunku do konstytucji przez inne państwa członkowskie — na przykładzie Niemiec.	327
2.1.2. Konstytucyjny pluralizm.	330
2.2. Stanowisko polskiego Trybunału Konstytucyjnego.	330
2.2.1. Orzeczenie z 11 maja 2005 r. w sprawie Traktatu akcesyjnego.	330
2.2.2. Orzeczenie z 27 kwietnia 2005 r. w sprawie Europejskiego Nakazu Aresztowania.	333
3. Podsumowanie.	334
Literatura uzupełniająca.	335
Pytania.	335

Część czwarta

ZARZĄDZANIE SPRAWAMI EUROPEJSKIMI NA SZCZEBLU KRAJOWYM

Rozdział XIII. ROLA PARLAMENTÓW NARODOWYCH (<i>Jan Barez</i>)	339
1. Rosnąca rola parlamentów narodowych w ramach „kompleksowej współzależności integracyjnej”	339
2. Dotychczasowe doświadczenia w kształtowaniu roli parlamentów narodowych	340
3. Umocnienie roli parlamentów narodowych w debacie nad reformą ustrojową Unii Europejskiej	343
4. Umocnienie pozycji parlamentów narodowych na mocy Traktatu z Lizbony	345
4.1. Generalne wzmocnienie roli parlamentów narodowych	345
4.2. Mechanizm nadzorowania zasady pomocniczości	347
4.3. Inne postanowienia Traktatu z Lizbony odnoszące się do parlamentów narodowych	350
5. Krajowy mechanizm współdziałania parlamentu i rządu w sprawach Unii Europejskiej	352
5.1. Różnorodność rozwiązań	352
5.2. Kryteria oceny istniejących rozwiązań	353
5.3. Mechanizmy współdziałania Sejmu i Senatu z rządem w sprawach Unii Europejskiej	354
Literatura uzupełniająca	360
Pytania	360
Rozdział XIV. ROLA RZĄDU (<i>Anna Wyrozumska</i>)	362
1. Zadania rządu w procesie integracji europejskiej — polski system koordynacji polityki europejskiej	362
2. Komitet Integracji Europejskiej	364
3. Komitet Europejski Rady Ministrów	365
4. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej	367
5. Stałe Przedstawicielstwo Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej	368
6. Udział administracji rządowej w procesie decyzyjnym w Unii Europejskiej	370
6.1. Wyrażanie stanowiska Polski na poszczególnych etapach prac nad projektem aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej	370
6.2. Wypracowywanie polskiego stanowiska wobec projektu aktu prawnego Unii Europejskiej	371
6.2.1. Działania nieformalne w związku ze współpracą z Komisją do spraw Unii Europejskiej Sejmu i Komisją Spraw Unii Europejskiej Senatu	371
6.2.2. Pojęcie aktu prawnego podlegającego obowiązкови z art. 6 ustawy o współpracy z Sejmem i Senatem	372
6.2.3. Działania formalne w związku ze współpracą z Komisją do spraw Unii Europejskiej Sejmu i Komisją Spraw Unii Europejskiej Senatu	373
6.2.4. Zasięganie opinii w trakcie prac nad projektem aktu prawnego w strukturach Rady Unii Europejskiej i przedstawianie informacji o stanowisku rządu	375
6.2.5. Zasięganie opinii przed rozpatrzeniem projektu aktu prawnego w Radzie Unii Europejskiej i przedstawianie informacji o stanowisku rządu	376
6.2.6. Niezasięganie opinii Sejmu i Senatu	376
6.3. Projekty ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej	376
6.4. Realizacja innych obowiązków dotyczących współpracy z Sejmem i Senatem	377
6.5. Współpraca rządu z polskimi posłami do Parlamentu Europejskiego	378
Literatura uzupełniająca	378
Pytania	379
Rozdział XV. ROLA ORGANÓW REGIONALNYCH I LOKALNYCH ORAZ PARTNERÓW SPOŁECZNYCH (<i>Anna Wyrozumska</i>)	380
1. Zarządzanie wielopoziomowe (<i>multi-level governance</i>) w Unii Europejskiej	380
2. Organy regionalne i lokalne w Unii Europejskiej	381

2.1. Obowiązki w zakresie wykonywania i stosowania prawa Unii Europejskiej.	381
2.2. Udział organów regionalnych i lokalnych w procesie decyzyjnym w Unii Europejskiej . . .	383
2.2.1. Udział w Komitecie Regionów.	383
2.2.2. Lobbying w Unii Europejskiej na rzecz interesów regionu i lokalnych.	386
2.2.2.1. Biura regionalne w Brukseli	386
2.2.2.2. Europejskie zrzeszenia władz regionalnych i lokalnych.	388
3. Udział władz regionalnych i lokalnych w polityce europejskiej na szczeblu krajowym — na przykładzie Polski.	389
3.1. Pozycja samorządu terytorialnego w Polsce.	389
3.2. Instytucje dialogu między rządem i samorządem terytorialnym w sprawach europejskich ..	391
3.2.1. Rządowi partnerzy samorządu terytorialnego.	391
3.2.2. Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.	391
3.2.3. Sektorowe instytucje opiniotwórczo-doradcze rządu.	392
3.2.4. Polityka rozwoju — mechanizmy współdziałania rządu i samorządów.	393
3.2.5. Instytucje monitorujące politykę wykorzystania środków europejskich.	394
3.3. Współpraca samorządu terytorialnego z Sejmem.	394
4. Rola partnerów społecznych.	395
4.1. Rola partnerów społecznych w procesie decyzyjnym w Unii Europejskiej.	395
4.2. Rola partnerów społecznych na poziomie krajowym — przykład Polski.	398
Literatura uzupełniająca.	399
Pytania.	400
ANEKS.	401
1. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 52, poz. 515 ze zm.)	403
2. Ustawa z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz.U. Nr 90, poz. 759).	406
3. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 maja 2005 r., K. 18/2004 (OTK 2005, nr 5A, poz. 49) (wyjątki).	412